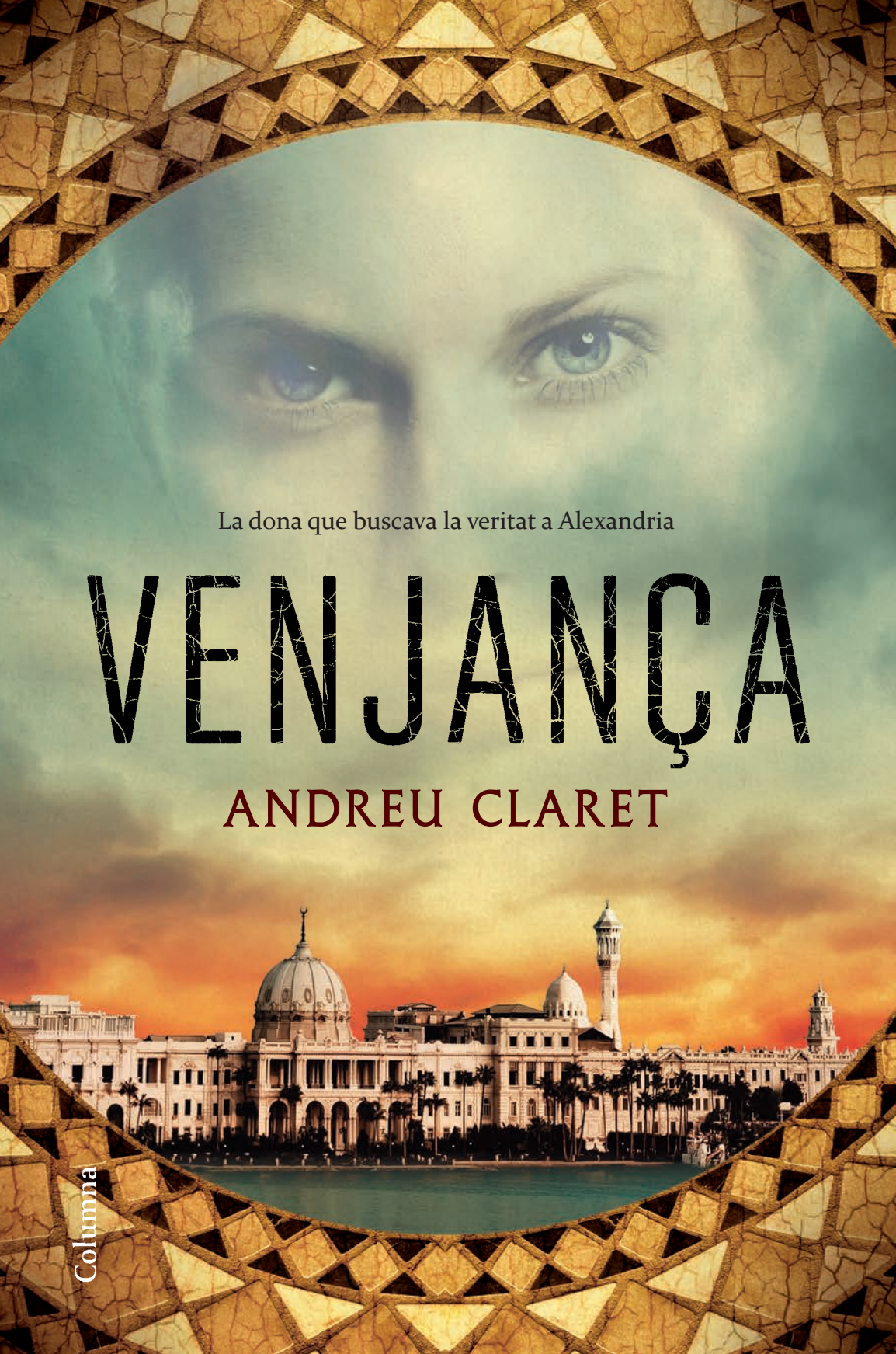

La dona que buscava la veritat a Alexandria

VENJANÇA₃

ANDREU CLARET

Columna

ANDREU CLARET

VENJANÇA

La dona que buscava
la veritat a Alexandria

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: GENER DEL 2017

© ANDREU CLARET SERRA, 2017

PUBLICAT D'ACORD AMB CRISTINA MORA LITERARY & FILM AGENCY, BARCELONA

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2195-9

DIPÒSIT LEGAL: B. 24.768-2016

FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.

CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA

IMPRÈS A: CPI (BARCELONA)

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Alexandria, 22 d'abril, dimecres

X*ara' Fouad, min fadlak!*
He donat el nom del carrer en àrab. Acompanyat d'un si us plau que és una fuetada sonora: *min fadlak!* D'aquesta manera li queda clar, al taxista, que tinc pressa i que no estic per a converses sobrerres. S'ha sentit afalagat i es creu obligat a demostrar les seves habilitats a una *khawaga* com jo, una estrangera que s'atreveix a parlar la llengua de l'Alcorà; o l'egipci, que se li assembla.

M'ha tocat el taxista més vell d'Alexandria, però agafa l'avinguda Horreia com si tingués vint anys. El Lada, que deu tenir tants anys o més que ell, tremola com si s'anés a desmanegar, i l'home, en veure'm pel retrovisor panoràmic, riu i deixa al descobert un pedregar fet de dents cremades i desendreçades. És un esquelet recobert de pell apergaminada que esquivia cotxes, vianants i esvorancs amb gests quasimodescs. No para de gesticular, i cada cop que canvia de marxa sembla que s'hagi de partir per la meitat. Aviat m'adono que ho fa tot amb la mà esquerra perquè l'altre braç acaba en un monyó, i penso que seria excessiu incloure'l en un capítol de la meva novel·la. M'havia passat pel cap.

Són prop de les dotze del migdia. Torno a mirar el whatsapp que m'ha enviat el Sherif. Eren les vuit tocadés. Per què tan d'hora? El missatge és d'allò més enigmàtic.

Molt, molt antic
Grec
Vine!

L'acompanyen dues fotografies desenfocades, com sempre, i mancades de llum. A la primera, s'hi veu una mena d'arqueta. Està tancada i crec que és de fusta. L'altra és la mateixa capsà, entreoberta, i s'hi endevinen uns papers danyats. Semblen fragments de manuscrit com els que hi ha al museu del Caire. Entre la poca qualitat de les fotos i els bots del taxi, és difícil treure'n l'entrellat. I més per a una aficionada com jo. Les lletres són gregues, això sí, o m'ho semblen. O sigui que el Sherif té raó. Deu ser molt antic.

M'ha enviat aquest missatge a les vuit, que aquí és molt aviat perquè els alexandrins són d'anar a dormir tard i mandrejar. No és com a Milwaukee, on a aquesta hora tothom ja és de camí a la feina i l'autopista de Chicago va atapeïda.

No t'hi capfiquis, Aileen! Deu ser alguna bajanada de les seves.

M'he posat unes malles negres i m'he embolicat amb una sofisticada superposició de tops coberts per una camisa blanca, llarga i folgada. Així és com he après a seguir la norma sense deixar de ser jo mateixa. L'única cosa en què no cedeixo és en la serp del turmell, que sempre deixo al descobert.

Si la miren massa, s'amaga dins les vambes.

Abans de llençar-me a l'oceà d'éssers humans que envaeixen totes les escletxes de la ciutat, he passat per da-

vant del mirall que engrandeix el pis i he fet una ullada al costat bo de la meua cara, aquell que no duu el senyal d'un matrimoni equivocat. Faig prou goig, tot i les gresyes i el posat malendregat que revelen una nit de dormir poc i un matí malgirbat, de poc escriure.

Truco al Sherif per anunciar-li la meua arribada, no fos cas que anés a fer la *xixa* al bar de la cantonada. No contesta. És estrany: sempre porta el mòbil al damunt, fins i tot quan va a resar... Insisteixo, però res. No deixo cap missatge.

Em cou la cicatriu que tinc a la galta. La noto quan el temps ha de canviar o quan el dia està a punt d'espallar-se. Me l'acaricio amb dos dits tot mirant-me al retrovisor, i el taxista, en veure l'altra cara de la lluna, fa ulls d'esverat. Un mal presagi? Somric, pensant-me que ja sóc com ells, com els egipcis. M'han encomanat l'afició a buscar premonicions en qualsevol senyal.

Quan passo per *xara'* Fouad, mai no puc evitar pensar en les epopeies de què ha sigut testimoni. Cèsar i Marc Antoni hi van fer entrades triomfals, de la mà de Cleòpatra, i astrònoms, matemàtics, metges i filòsofs hi passaven cada dia, camí de la Biblioteca. Però avui em vénen al cap altres imatges, les de multituds enfurismades arrossegant-hi el cos lacerat d'Hipàtia, i les de dos bisbes entosudits a veure Jesús com un home i no com el fill de Déu.

Si no estigués tan neguitosa, tancaria els ulls a l'altura de la Porta del Sol i em deixaria dur fins a la Porta de la Lluna, però ara no estic per romanços i l'embús de trànsit gegantí en què hem quedat atrapats em torna a la realitat. Envio un missatge al Sherif dient-li que arribo d'aquí a deu minuts. Tampoc me'l contesta.

Quan entro a la botiga, la Rana em regala una abraçada afectuosa, com sempre. Els altres dos empleats són a la mesquita per a la pregària del *dhur*. Està contenta de veure'm, però sembla nerviosa. Assenyala l'altell i m'explica, xiuxiuejant, que el Sherif és dalt amb un client. Xampurreja un anglès divertit, ple de paraules àrabs, però ens entenem.

—Per què estàs tan preocupada? —pregunto, veient que no para de mirar cap amunt.

—Ai, senyora Aileen...! Quan els he pujat el te, discutien molt fort sobre una peça.

—És normal, no?

—No pas d'aquesta manera. Sobretot l'home que està amb ell.

—El coneixes?

—No. No l'havia vist mai... però no m'agrada.

—Per què?

—No ho sé. No m'agrada, senyora Aileen. No és com els altres clients.

—Au, dona, vingal! —li dic, intentant tranquil·litzar-la.

Miro de canviar de tema, i li pregunto com li va amb aquell noi del poble que el seu pare li vol encolomar i que a ella no li acaba de fer el pes, però avui no està per a confidències.

Les veus que ens arriben són esmorteïdes, però capto el Sherif insistint que no, que no, *la, la, la*, unes quantes vegades. *Mish mumkin!*, exclama, per posar fi a la conversa.

—Què vol aquest home, Rana?

—Comprar una capsa que el Sherif tenia damunt la taula.

—Una capsa? No deu ser pas aquesta? —pregunto, ensenyant la del whatsapp.

—Sí. Sí, és aquesta, senyora Aileen. És aquesta! I vos-
tè com...?

Sentim un soroll sec, com si algú hagués fet espetegar un cinturó, i un altre de sord, com si hagués caigut un objecte massís damunt d'una catifa, seguit d'una trenca-
dissa de vidres.

Què cony passa? Pot ser que el Sherif hagi tancat la tapa amb més força de la que toca, per deixar clar que no la vol vendre, però el soroll no era de fusta contra fusta. I la patacada, i els vidres trencats? És com si hagués caigut un d'aquests rellotges de bronze que sol portar de París, i com si s'hagués estavellat aquella copa de Bohèmia que li agrada tant.

El client s'acomiada. *Xukran, xukran jazilan*, gràcies, moltes gràcies, repeteix. Ha apujat el to, com si volgués que el sentíssim. I el Sherif? Per què no li contesta?

La Rana està petrificada. Va cap a l'escala. La segueixo, i ens trobem de cara amb un home que baixa, amb una bossa a la mà. Tenia raó. És un paio sinistre, efectivament. Vesteix un vestit fosc nou de trinca que li queda massa ajustat, una camisa de ratlles blaves massa amples i una corbata marró que no combina amb cap de les dues peces i que té mal nuada. Gairebé desnuda. Té el cabell negre i oliós de tan engominat, dividit amb una clenxa que pretén accentuar-li la simetria de la cara. Però per molt que s'hi esforci, no són dues meitats iguals, perquè una cicatriu li parteix la parpella de la dreta. No es veu gaire, perquè mor sota la cella, però a mi aquests detalls mai no em passen desapercebuts.

Somriu, mostrant unes dents que semblen les del taxista. Ens apartem. S'acomiada amb un *massaa el kheir* forçat, aturant-se un segon davant meu, com si no sabés com encaixar la meva presència. La bossa de plàstic és de

les que el Sherif utilitza quan ven alguna cosa. Opaca. Sap que els clients volen discreció. Es nota que està molt carregada.

Abans que hàgim pogut obrir la boca, ja és al carrer. Desapareix de pressa sense mirar enrere.

—*Ostaz* Sherif! —crida la Rana, agafant-se a la barana de l'escala. Res.

—Sherif! —repeteixo, per trencar el silenci—. Pugem —afegeixo, agafant-la pel braç.

—Esperi'm aquí, senyora Aileen —diu, barrant-me el pas amb determinació.

Puja els esglaons de dos en dos, decidida. Sento un crit d'esglai llarg i contingut. Enfilo l'escala, però ella m'atura abans que pugui arribar a l'altell. Té els ulls plorosos però no plora, el cos tibant, els punys tancats. Em porta escales avall, i m'acompanya fins a la porta.

—Marxi! Marxi! —diu, sense deixar-me la possibilitat de replicar.

Quan passem davant d'una còmoda, treu un vel negre i em cobreix. Ho fa amb gestos bruscos, diferents de quan passem una estona juntes i li agrada amanyagar-me la cabellera, potser perquè la tinc roja i arrissada.

—És mort! —em diu quan som al llindar de la porta. M'agafa les mans discretament per no alertar la gent que passa pel carrer.

—Mort! Què dius?

—Li han disparat un tret al cap.

—Hem d'avisar la policia, Rana...

—Ja ho farem nosaltres, senyora Aileen, no es preocupi. Marxi abans que tornin el Hany i el Mahmoud —diu, suplica, exigeix. M'empeny cap a fora.

Sé per què ho fa. Quan es produeix un drama que no té explicació, els egipcis sempre hi busquen una mà fora-

na, i ser una *khawaga* pot convertir-se en un malson. Mentre em perdo pel barri de Manxeia, em sento culpable. I covarda.

No puc marxar! Em poden acusar de no col·laborar amb la justícia, i d'amagar no sé què, sobretot quan trobin el mòbil del Sherif amb el whatsapp i les fotos, i aquell missatge estúpid que li he enviat:

*Vinc cap aquí
Per veure
El testament d'Alexandre*

Hi he afegit una emoticona divertida, però no crec que la policia s'ho prengui com una broma. Me la podia haver estalviat. Decideixo tornar.

Massa tard. El carrer ja és ple de tafaners de totes les edats i condicions. I com que som a tocar de la comissaria d'Attarin, ja han arribat els del *Muhabarat*. Des de la vorera del davant veig la Rana, que parla amb uns agents. Quan s'adona que encara hi sóc, o que torno a ser-hi, i que tinc la intenció de creuar, fa cara d'espant, com dient: «Vagi-se'n, senyora Aileen, faci'm cas, vagi-se'n». Està atabalada i porta el vel malgirbat.

Què faig? Si travesso el carrer i explico la veritat als policies, em preguntaran per què he marxat, i la primera a rebre serà ella...

Sento una remor que puja dels voltants. Al carrer hi ha homes i dones que m'han vist entrar sovint a l'establiment i que necessiten trobar una explicació a aquelles llargues estades que passava dalt de l'altell amb el Sherif. Ara tenen l'oportunitat de ficar-hi el nas. Els empleats d'una altra botiga em miren i remuguen. Algunes dones comencen a esvalotar-se.

He fet una ruqueria. Val més que me'n vagi si no vull acabar a comissaria en les pitjors condicions, i sense temps per trucar al consolat. Tornaré quan no hi hagi tota aquesta gent.

Tombo a la dreta fins que trobo un taxi i m'hi entaforo precipitadament. El condueix un xofer jove, nubi, tot rinxolat i amb ulls d'esperitat. Arrenca quan encara no he tancat del tot la porta, com si fos conscient que estic fugint. Un home cepat ens observa des de la cantonada. Pel vidre del darrere veig que es posa la mà a la butxaca, no sé si per treure una pistola o una llibreta. El taxista accelera, amb la vista clavada al retrovisor, gira bruscament i s'esmuny per un carreró atapeït de parades on venen mòbils de totes les marques i imitacions. Si ens en carreguem una, els venedors s'abraonaran damunt del cotxe, i el policia potser ens salvarà però se'ns endurà a la garjola.

De cop, el carrer s'eixampla. L'hem perdut de vista. El xofer afluixa la marxa i esbossa un somriure amarg però còmplice.

—*Muhabarats*, cabrons! —exclama, abans d'afegir, en un anglès macarrònic, que durant la revolució li van matar un amic prop d'aquí.

Obre la guanterera i en treu unes plaques que deuen ser diferents de les que duu posades, perquè riu amb ganes. La matrícula que l'agent apuntava deu ser falsa.

Somric, li dic *xukran!* dues o tres vegades, i ell em regala una mirada plena d'afecte i un riure que deixa al descobert dents blanques, blanquíssimes. Engega la discoteca que té al cotxe, orgullós, i posa «Ezzai», una cançó de Mohamed Mounir. És la que tothom entonava durant els dies que van matar el seu amic. En canta la tornada.

*Sóc el teu carrer més antic,
sóc la teva esperança.
Però a mig camí em vas abandonar...*

Com ho sap, que Mounir és el meu cantant preferit?

Torno a mirar la foto del whatsapp. S'entén que el Sherif estigués tan atabalat, perquè el seu món no era el de l'època grega i romana, sinó el de fa menys de cent anys, el del *Quartet d'Alexandria*. Vivia de comprar i vendre allò que alguns alexandrins encara anomenen *roba vecchia*, per recordar que aquesta havia estat una ciutat molt italiana.

Ell no era home de peces que cremen, com aquesta capsa amb un manuscrit.

Era un personatge estrafolari, que exercia l'ofici amb una passió contagiosa. M'encantava el seu te, encara que sempre me'l servien massa ensucrat, però jo li ho perdonava tot, fins i tot que escampés les cendres de les Cleòpatres damunt d'aquella taula llardosa d'on mai no es movia. Xarràvem molt i ens perdiem en converses banals que em produïen una estranya placidesa. Era el meu amic.

Sabia que m'he afeccionat a passejar pel barri d'Attarin més per la il·lusió de viatjar a un món que ja no existeix que no pas pel que s'hi pot trobar. Per què m'ha fet anar-hi? Devia voler compartir alguna inquietud.

Demà aniré a veure el comissari d'Attarin. La meva amiga, la Maryse, em va comentar un dia que és de fiar. Mentrestant, des del taxi truco a un antiquari que ven mobles anglesos falsos, dues travessies més enllà del carrer Fouad. No me'n refio, però té contactes amb els *muhabarats*.

—Hola, Hosni, sóc l'Aileen O'Neill, m'han dit que han matat el Sherif..

—Doncs sí.

—I quan ha sigut?

—Poc abans de la una, durant la pregària del *dhur*.

—Com pot ser?

—Diuen que era dalt amb un client, mentre els empleats havien anat a la mesquita, i només hi havia la noia. Quan el client ha marxat, ella ha pujat i l'ha trobat mort, amb un tret al cap.

—Li han robat alguna cosa?

—Suposo, perquè han vist sortir un home amb una bossa. On ets?

—A casa.

—Sento molt soroll...

—És que... estic anant al supermercat.

—I com te n'has assabentat?

—M'ho ha dit la Maryse Moawad, que treballa a prop —dic, sense pensar que avui, precisament, és de viatge—. Diuen que hi ha molta policia —afegeixo.

—Sí, molta. Aviat sabrem el què. Aquí, tard o d'hora, tot se sap.

No estic segura que hagi estat una bona idea trucar a aquest desgraciat. I no m'ha dit res.

El Sherif era tot el contrari. Estimava l'ofici i apreciava els clients. Es guanyava la vida fent d'antiquari, però mai no traficava amb els sentiments. El que més comptava, per a ell, era el negoci de l'amistat.

Ha mort sense que li pogués explicar que la seva confiança m'ha acompanyat en el moment més difícil de la meua vida.

Hi estic bé, a Alexandria, fent vida d'ermitana. La Maryse diu que acabaré com sant Antoni, l'anacoreta, però ja m'està bé, perquè no es pot parir un llibre sense el sacrifici de la soledat. Visc còmoda, amb la pensió que

li van imposar al Patrick el dia que l'Oprah Winfrey, o aquella jutgessa negra que se li assembla, va anunciar el veredict. Vuit anys de presó per agressió amb arma blanca, o sigui per partir-me la cara fins al costat del llavi, i una pensió.

Els diners no em faran oblidar mai l'infern que vaig compartir amb aquell monstre, però cada primer de mes vaig al banc, puntual i decidida, i assaboreixo la venjança a glops. Cobro uns dòlars de penyora que m'han permès començar una nova vida, lluny de Milwaukee.

Al barri em coneixen com *la nord-americana*.

Torno a mirar el whatsapp. Per què no hi has anat abans, Aileen? Només mitja hora abans. Potser el client no hauria entrat a la botiga, potser els empleats no haurien anat a la mesquita i potser el Sherif encara seria viu... Maleïda novel·la! Des que m'he aixecat, he dedicat un parell d'hores a reescriure uns paràgrafs on un diplomàtic occidental carregat de prejudicis i una estudiant musulmana es descobreixen els cossos per primera vegada. Total, per res, perquè els he acabat esborrant en adonar-me que no eren autèntics. Quan he sortit, ja era massa tard.

Maleïda novel·la!

Si hagués arribat abans, el Sherif hauria obert l'arqueta damunt la taula, amb un gest solemne, com si fos una gerra de la mar Morta, i hauríem viatjat junts cap a aquella Alexandria que ell anomenava *la reina de la Mediterrània*.

Junts hem passat moments difícils d'explicar, somiant en una ciutat que ha deixat d'existir. De mica en mica, les nostres xerrades havien derivat cap a qüestions més íntimes, perquè amb mi imaginava una vida que l'atreia, però que mai no hauria volgut per al seu país. A les dones occidentals ens mitificava, sobretot per la llibertat se-

xual que ens atribuïa i que l'obsessionava. I jo, que mai, però que mai, no hauria tingut aquest tipus de conversa quan vivia a Milwaukee, a ell li aguantava les fantasies més exuberants. S'ho havia guanyat.

És el primer home que m'ha fet tornar a riure.

—Saps quina és la paradoxa del sexe als països àrabs?
—em va preguntar un dia, quan ja em tenia prou confiança.

—Doncs no —vaig contestar, tot preparant-me per a una resposta poc adient.

—És el contrari del futbol —va explicar, rient—, perquè tothom el practica però ningú no en vol parlar.

La Rana té raó. Aquell home de l'escala no era un comprador d'antiguitats. Era un assassí.

No tinc el mòbil de la Rana, però recordo que té un amic que ronda la botiga i que li agrada més que no pas el noi del poble. Un dia, rient, em va explicar que es fa dir *StillAlive!* per fotre's de l'estat i les seves clavegueres. El busco al Twitter. @StillAlive! Acaba de fer una piulada:

Maten un antiquari a Attarin per robar-li una peça molt vella.

Sembla que li van oferir molts diners.

No era un traficant. Era un home honest.

Molt bé, nano! Defensa el Sherif i parla d'una peça antiga i valuosa. Són la capsa i el manuscrit, no en tinc cap dubte.

En veure'm arribar tan esvalotada i pujant a casa de patac, el *bauab* fa cara d'esbalaït. Enfilo els esglaons de dos en dos fins al primer pis. Hi entro, buscant protecció, llenço les vambes a un racó i deixo la camisa, les malles,

la samarreta, els tops, el sostenidor i les calces damunt del sofà. M'ho trec tot, com si estigués tacat de sang. Em poso uns *shorts* d'estar per casa i una samarreta descolorida de la revolució. Avui ja no sortiré.

La meva pena és immensa però la meva determinació també. Vull saber què ha passat.

Torno a passar davant del mirall. Paro l'altra galta, no sé si volent o no, i ensopego amb la rasa que els metges no han aconseguit dissimular del tot. Ningú no sap què fer, ni què dir, quan em veu aquesta esquerdada. Em torno a mirar i em faig por. No tant per la cicatriu, que ja tinc assumida, com per la ferida de l'ànima que se m'ha tornat a obrir.

La Maryse arriba demà de Beirut. Li trucaré, perquè em digui com cony puc convèncer el comissari que vaig fugir perquè em vaig espantar.

La mort del Sherif ho trastoca tot. Aquesta ciutat m'havia ofert fins ara un anonimat que hauria estat impossible a Milwaukee, on el judici de la separació va ser portada del *Sentinel*. Aquí he tornat a viure i a riure. I tot i que la violència encara ocupa alguns dels meus somnis, quan surto al carrer em sento protegida. Com una formiga emparada pel formiguer.

M'he quedat ensopida. S'ha fet fosc. Fora, el soroll del trànsit és ensordidor. Sota la finestra, tres noies amb vels de colors llampants es fan una selfie, mentre riuen d'alguna malifeta.

Un gat negre se les mira des del capó d'un cotxe mal aparcad.